

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди Сөвдиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 189 (9871) 1975 чылдың август 13, среда

1925 чылда үндүлүнгөн. Өртү 2 өкп.

ҮЕНИ МУРНАВЫШААН...

БАРНАУЛ. (СЭТА-ның корреспондентиниң Н. Караев), Алтайның колхозтары август 11-де капитал гудунун беш чыл планын хуусаа бегинде күөседикен. Малга 1130 казаны, чүс-чүс тараа складтары, бүүдүргенин өске-даа хай объектилерин ажылгаш кыргенер.

Туудузулар боттарының перспективтаг чуртталга черлерин чартып тургузырынга улуг салымшкын кыргенер. Агы үенин өн-өн клубтары, школары, уругулар, санктары болгаш аспаптары илде туткан. Электржылар, газчылар, чаагайчылар болгаш

ногаачылар талазы-биле ажылдарын чурткан.

НАЛЬЧИК. (СЭТА-ның корреспондентиниң З. Малбаев), Бабардин-Балкаринский Терский болгаш Урванский райондарының ажыл-агыйлары август 11-де үреиниң алдыры-биле кукуруза ажаап алымшкын агелей бергенер.

Беш чылдың сөөгү чылын тараа кезелдеиниң кол ошугай чулуу — ажаалда илде үреиниң эл-не улуг болганы болур. Үреиниң алдыр кукурузаны 62,5 муң тараа тараан. Республика-ның кукуруза өстүрткүчлө-

ри эл-не дүжүттү чылардан-даа койду — 165 муң тонна үреиниң садарын хулаңгенер.

ТЕЛАВИ. (Грузия ССР, СЭТА-ның корреспондентиниң Р. Ахметов), Август 11-де Грузияда эл-не улуг Устүкү Ассамблеяны сугарылга системанын бирги элчээ ажылгаш кирген. Цив-Томбор сыйың элчээ-де үттегиниң тоннада дамчытыр Ито хеминд суу Телави болгаш Ахмета райондарының ажыл-агыйларының 8 муң гектар тараа шалдарын, салдары, агроградиктерин сугарар. Туудузулар объектинин төлө-өлөттүгүн хуусаазынын бегинде ажылгаш киргенер.

А. Н. Косыгинниң

ПҮР-ЖЕ

АЯН-ЧОРУУ

СЭКП ТК-ның Политбюро кежигүү, ССР-ның Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгин ПКАП ТК-ның Политбюрозуун, Польша Улус Республикасының Министрлер Чөвүлелиниң чаланын башкара августун 11-де Москвада Варшавага найраалдык аян-чорук кылтып чоруккан.

Совет Эмилелиниң Курене туттары аскап Вилуоко аэропортунга А. Н. Косыгин эштер Ю. В. Андропов, Ф. Д. Кулаков, Н. В. Капотов, ССР-ның Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы И. В. Архимов, Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиш, М. А. Лесечко, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, З. Н. Нуриев, Л. В. Смирнов, А. А. Тихонов, ССР-ның министрлери Б. Ф. Брагачко, Н. С. Патолчиев, В. Д. Шашич, ССР-ның дашкы херектер министрлери бирга ораалкчызы В. В. Кузнецов, ССР-ның Министрлер Чөвүлелиниң херектер эрелдешчези М. С. Смирнов, ал баланы өске-даа кижилери улаан.

Уакектериниң аразыга ПҮР-нүл ССР-де теректеринге тур бүүрүттүгүн Владаислав Наверий база турган.

Ол-ла хун СЭКП ТК-ның Политбюро кежигүү, ССР-ның Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгин Варшавада челе берген.

Совет Эмилелиниң болгаш Польша Улус Республикасының курене туттары кинсези Океане аэропортга А. Н. Косыгин ПКАП ТК-ның Политбюро кежигүү, ПҮР-нүл Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы П. Ярошевич, ПКАП ТК-ның Политбюро кежигүүшөрү — ПКАП ТК-ның секретары Я. Шидляк болгаш ПҮР-нүл Министрлер Чөвүлелиниң Даргазын ораалкчызы Ю. Тейтма, ПҮР-нүл министрлери албанын өске-даа кижилери утказанар.

Уткучуларын аразыга Совет Эмилелиниң ПҮР-де херектеринге тур бүүрүттүгүн Г. И. Рагулин база турган. Ужудушкун шөлүгө польша шеригин дайыңчыларынын хүндүлө танымалын чыскааган болгаш аки-лүми ийн чурттуң гимнирин күөстүкөн.

А. Н. Косыгин польша набысмакта барган доран-не тылдеге шөлүгө баргаш, Билдирмес солдаттың хөөрүгө чечек салган.

(СЭТА).

А. Н. Косыгинниң П. Ярошевич-биле беседазы

ВАРШАВА. (СЭТА-ның тускай корр.), СЭКП ТК-ның Политбюро кежигүү, ССР-ның Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы А. Н. Косыгин ПКАП ТК-ның Политбюро кежигүү, ПҮР-нүл Министрлер Чөвүлелиниң Даргазы П. Ярошевич-биле ужурашкан.

Оларнын аразыга Совет Эмилели биле Польша Улус Республикасының аки-лүми харылдааларын база өр-түндөлдөй калы ажылдаалыгын калбартырыңай хайытырларын, олар ош ушкын делегейиниң чутула айтырларынын-лаа талазы-биле буттук санал-оңал солчушкуну болган.

Совет-польша калы ажылдаалыг айтырларынын талазы-биле санал-оңал солчушкунуну үнеинде ССР-нин болгаш ПҮР-нүл 1976—1980 чылдарда улус ажыл-агый планнарын холбаштарынын түн-вөлдөрине болгаш ЭДЧ киржичизин чурттарың социалистик экономиктиң таажытырларын хандалары талазы-биле ийн чурттуң моон-лаа сонгаар күөжүнишкенине улуг кичээлгеи салган.

Чурттын ханымдал, эш-хуутун байлаалыга болган беседага киршиктер: совет таладан — ССР-ның Курманзын даргазынын ораалкчызы Н. Н. Иноземцев, ССР-ның Министрлер Чөвүлелиниң Даргазынын дуулаалкчылары Б. Т. Базанов, Ю. В. Фирсов, Совет Эмилелиниң ПҮР-де херектеринге тур бүүрүттүгүн Г. И. Рагулин, ССР-ның ПҮР-де салды төлөөзи А. А. Малинин; польша таладан — ПКАП ТК-ның Политбюро кежигүү, ПКАП ТК-ның секретары Я. Шидляк, ПҮР-нүл Министрлер Чөвүлелиниң чаланын планнашкы комиссиязынын даргазынын ораалкчызы Я. Хричакевич, ПҮР-нүл дашкы херектер министрлери ораалкчызы С. Трешчакевич, албанын өске-даа кижилери.

(СЭТА-ның корр.).

1975: БЕШ ЧЫЛДЫҢ ДООЗУКУ ЧЫЛЫ

МАЛ ЧЕМИ БЕЛЕТКЭЭРИНИҢ ШАЛЫПЧЫ АЙЫ

Шамбалыгжылар сиген планын күөседипкен

НЫЗЫМАҢ АЖЫЛДЫҢ ТҮҢНЕЛИ

Дүүв Кызыл району «Шамбалыг» совхозунун ажил-ишчилери сиген белеткээриниң планын чедишкенин күөстүкенин дугайын рапорттаанар. Олар 590 тонна эки шынарлыг мал чеми сарааттап белеткээ.

Совхозтун ажилчылары сиген шөлдөрине күш-ажылчы көдүрүшкүнү кудулатпай, келир кышкка удур 1200 тонна сигенин белеткеп алыр согулагы салып алган кызымаккай ажилдап турарлар.

Совхозтун ажил-ишчилери ол ушкын күрүнге дүк садар талазы-биле социалистик хүлээлгенин күөседип, 23 тоннаны белеткээр турган болза, ону 25,1 тонна чедирини база айтканынар.

«Шамбалыг» совхозтун ажилчылары СЭКП-ниң XXV съездинин төлөптүг уткурунга белеткенмишаан, күрүнге эът болгаш сүт садарының чыл планын декабрь 20-ге чедир күөседирин, малдың баш санын өстүрерин чедип алыр болгаш бүгү күсүкү хову ажилдарын чедишкенин чорударын партия обкомунун болгаш республиканың Министрлер Чөвүлелиниң алдыга чоруткан телеграммасында айттып турарлар.

КУШ-АЖЫЛЧЫ АЛДАРНЫҢ ТУГУ

«ШЫН» СОЛУННУҢ КУШ-АЖЫЛЧЫ АЛДАР ТУГУ

бүгүн С. К. Топа аттыг сөркөөрү Күзүмүз Ошн Сарың-олага удурткан сигениң бригаданың алдар болурун көдүргөн. Ол бригада 700 тонна сигенин белеткеш, планын 50 хуу күөстүкөн. Бригадада сараат салыкчызы Монгуш Комбу, сиген сөөгүчүзү Чадамба Чаш-оол, кестирчүзү Чадамба Доржу олар хун норманын 125—130 хуу күөседип турарлар.

Шалыпчы айың мурнакчыларыга дөңгөңдөр!

С. КАРА-САЛ.

МУРНАКЧЫ ЗВЕНОЛАР

Звенелар аразында социалистик чарыш калбарган.

Хол калдыры-биле сиген кели турар Хертек Ширя, Чамзы Баяу оларның звенолары социалистик чарыштың тилдечилери болуп, каш удаа мактактанылар.

Биче-оол Чулымду — туудужу, «Кызыл тууду» эргелелиниң дашкымы. Ол сес чыл дургузунда кызымаккай, шудургу ажилда келген. Бо хүнерде ол Кызыл хоорайның дөрктүк микрорайонунда Ленин ордениниң эдилекчизи С. Б. Санданың удурткамы

бригадада ажилдап турар. Ол хун норманы доктаамаа адыр күөседип турар болгаш мурнакчыларын оодурунда. ЧУРУКТА: дашкы Биче-оол Чулымду ажил үзүндө. А. МОНГУШТУҢ ФОТОСУ.

ПАРТИЯГА ЭН-НЕ ТӨЛӨПТИГЛЕРНИ

Бүгү чурттаазы ышкаш, бистия республиканың организациялары партияга ажылчы ангыдан колдады хүлээп алыр дугайында съездинин ол айтышкынын күөстүкенин, бо угланышкын-биле чамдык ажилдарын чорудуп турар. Аңаа толдаргай барымдаа кылдыр чамдык чижектерин көрүп болур. Бо чылдың бирги чартында бисте партияга чаа хүлээп алганынын 64,8 хуузу ажилчынар болгаш колхозчулар болган. Ол саннар Таңды, Бай-Тайга, Эрзин, Тес-Хем райондарың партия организацияларында 70—75 хуу чедип турар.

Оон ангыда чамдык партия организациялары бодунуң хүрээленин эки эки комсомолчуларын шилип ап тургаш, өстүреринче улуг кичээлгеини салып турар. Бирги чартык чылда партияга чаа киргенерини 57,5 хуузу комсомолду дамчыштыр хүлээп алдыган, бо дээрге эрткен чылдың ол үезинден 7,4 хуу хөй болганы ол. Партияга эң эки комсомолчуларын шилип алыр талазы-биле ажилды СЭКП Кызыл хооркмо болгаш Таңды, Өвүр, Бай-Тайга, Эрзин райкомнары багай эвес тургускан.

Оон-биле чергелештир СЭКП-ниң чамдык райкомнары болгаш эге организациялары партияның социал составында кол чер ажилчы ангыда хамаарышкан турар дугайында айтышкынын кошкак боттандырып, бо чугула ажилда улуг четпестерин эдип ап шыдавын турар. Партияга чаа хүлээп алган ажилчыларын болгаш колхозчуларын саны партияның 7 комитеттеринде эрткен чылдың ол үезинден эвээжэн. Билганы бо угланышкын-биле ажилды партиянын Барың-Хемчик, Каа-Хем район организациялары кошкатканын айттыр керек.

«Тыва кобальт тууду» участогунда база «Тыва даг-дүгү тууду» эргелелинде парткомнар болгаш партияның Каа-Хем райком комсомолду дамчыштыр эң эки ажилчы болгаш колхозчу аныктарын партияга шилип алыр ажилче чогуур кичээлгеи салбайн турарындан бо черлерде комсомолдун рекомендациязы-биле хүлээп алдыганын чүгле 20-ден 46 хуу чедип турар. Монгуш-Тайга, Улуг-Хем, Тожу районнарда партияга хүлээп алган комсомолчулар ийитизи-биле СЭКП-ге чаа киргенерини 50 хире хуузу бооп турар.

Чамдык партия организациялары СЭКП-ге чаа кирер кижилеринин политиктиң болгаш ажил-херекчи мөзү-шынарын хандыр өөренип көрбөс, далажыр, аңаа рекомендация берген коммунисттик харысалгазын бедитпес таварылгалар бар. Чижээ, Чөөн-Хемчикте «Искра» колхозта, Каа-Хеминиң райпозунда партия эге организацияларынын Ч. Ховалыг биле Н. Сенчин-оол оларны партияга хүлээп алган дугайында шийтирилери райкомнарын бюроларында бадыйлап турган. А удаваанда партиянын ол-ла райкомнары оларны төлөп чок үүлгедилери дээш партиядан үндүрер ужурга таварышкан.

Партияның область организациясында хүлээп алышкынын ийити байдалы партияны хүрээлениң улам ийити быжыкканын, коммунисттерин ийдепейниң өскенин база сагылга-чурумунуң быжыкканын, политиктиң болгаш ажил-агыйчы согулгаларын шийтирилери партия эге организацияларынын башкарыкчы ролунуң, салдарынын күштелгенин херечилеп турар. Бичалзажок үстүлө көргүскен чижектерден ап көөргө, СЭКП-ге хүлээп алышкын талазы-биле байдал чамдык партия комитеттеринден, партия эге организацияларындан шудургу ажилды чорударын негеп турар. Хамыктын мурунда партия организациялары бо айтырыгын онза кичээлгеиле көрүп, оон хүрээленинге кирип турарлардан, оларга рекомендация бээр коммунисттерден негелдени улам күштелдирер керек.

Партияның социал составында кол чер ажилчы ангыга хамаарышкан турар дээриниң дугайында СЭКП-ның сөөлгү съездилериниң айтышкынын шынгы барымдаалавышаан, ажилчы ангынын, колхозчу тараачынарын, интеллигенциянын эң-не төлөптүг төлөлекчилерин шынгы, чангыстап хүлээп алырынга үндөзилээш партияны хүрээлениң өстүрери эргежок чугула. Ол ышкаш парторганизациялар бодунуң хүрээленинге эң дээр комсомолчуларын хүлээп алырында, анык коммунисттер-биле ажилды улам күштелдиреринче доктаамал кичээлгеи салыр ужурулу.

БИСИНИ ЧУРТУВУСТА

ТАЙБЫҢНЫҢ ХЕРЭЭНГЕ САЛЫШКЫН

Европага айыма чок чорук болгаш калы ажилдагы талазы-биле Чөвүлө хуралдың түнделерине холбаштырган митингилерге болгаш хуралдарга бүүдүргелер болгаш азыра черлериниң, колхозтар болгаш совхозтарын коллективтери СЭКП ТК-ның Чигине секретары Л. И. Брежнев-

ниң Войков аттыг заводунуң коллективиниң митингилерге заводтун ажилчыны М. И. Осташева чүве чугаалаан, Хельсинкиге болгаш Чөвүлө хурал төөтүгө Европаның улустарының болгаш күрүлелериниң аразында тайбышын болгаш найраалды шуулган боон хирер дээрин айткан. Аңаа болза айыма чок чорукту болгаш калы ажилдагы талазы-биле азыра черлериниң талазы-биле дугуржушкуну чедип алдыган. Чөвүлө хуралдың түндел документинде бижээн чүүлдерин тайбышты дин болдурун, бүүгү бөмбүрүктүн улустар аразының харылда байдалдарына эки үр-түндөлдүг салдарын чедирер.

Совет кижилерин доктаа-

ЦЕХТИҢ МУРНАКЧЫЛАРЫ

Коммунисттик күш-ажылдык бүүдүргө — республика тивогоразынын өрүгө ийитиң ажилчылары ийитиң планын 105 хуу күөстүкөн. Ук цехтин начальниги Т. Калмакова бүүдүргө планын чогуур хуусааында күөседип дээш коллективке организацион-массалык ажилды эки чорукканы демдегелери өөрүчүк. Оон түнделди З. Герасимова, З. Додунов-оол, Н. Качева

олар ийити айың планын — 105—120 хуу күөстүкөн, ук цехтин мурнакчылары болганар.

Тургузгунуң келгенини 50 чыл болур оюн ук бүүдүргө удаас демдегелер өрттүрер. Бүүдүргөниң ол байраалында төлөптүг ужуражыр дээш цехтин ажилчылары аразында чарышты калбартып, кызымак ажилдап турарлар.

О. ОПЕЕН.

С Е М И Н А Р

Тыва АССР-ниң воиға инкештирилери эки тура ийитиң районнара болгаш хоорайларда баштар черлериниң даргаларының бир хуунуң семинары дүүрү Кызылга Политиктиң чарышкыны бажыныга болуп эрткен.

Семинарның киржичилери партияның XXV съездинде ийитиштур ук ийитиң ийитиң идеология, пропагандазы согуларын, чер-черде библиотекар-биле харылдааны быжык-лаарынын дугайында ийитиң черинде динча болгаш боттарынын арга-дуржулгазын солдушкан.

Октябрь заводтун коллективиниң митингилерге Ада-чуртун Улуг дайыңгыңиң хоочуну, кан эдилеркичи А. В. Качев чугаалаан. Хельсинкиге чарлаттыган улустар аразынын найраалын болгаш калы ажилдагыларын принциптери болза СЭКП-ниң XXIV съездиниң «хүлээп алганы Тайбышын программа-ралга ботандырып турар бистин күрүнесин дээш, бистин дөңгөңдөрүнүн шынгы бисте болдуруп турар. Тайбыш болдурун партиянын сагыш салышкыныга болгаш тодаргай харымакы болза СЭКП-ниң XXIV съездиниң алдари дээш бистин шалыпчы ажилдарымыс болур.

(СЭТА-ның корр.).

ДУРЖУЛГАДАН ӨӨРЕНИИР

Бригаданың сизген кестирер звеносу ажыл үзүндө.

1. БРИГАДАНЫҢ ТУРГУСТУНГАНЫ

Бо чылын Тываның көдөз ажыл-агыйынын дуржулга станциязынын сугаттыг шөлдөрүндө сизген эки үнгөн. Ону станциянын алды дугаар бригаданын сизгенчилери кезип, бөлүп, сарааттан турар. Сизгенни дужуткуру эки. Бир гектардан-на ортума-биле 20 центнер сизгенни кезип ап турар.

Мындыг каан чылын сугаттыг шөлү чөп ажылдаанын түнели эки болганыга сизгенчилер чоргаарынып турар. Ол база оларнын күш-ажылынын түнели. Бригада кезигүүнери чаксы хар суун, а оон соонда тайгадан баткан сугу сизген шөлдөрүнче чогуур үзүндө аксып, ону добуу-биле ажылдап шылаан. Демиг иштиң кижилери чангыс бригада болуп каттышка-да алды чыл болган. Бригада 1969 чылда организа-статтынган. Ичкан ону Василий Иванович Тадааков ууртуп турган. Чаа тургустунган бригада сизген кезер дерт тракторун, ийи сараат салык-

чызын, 4 грабльдн алган. Ол ийи звеного үстүп алгаш, ажылдап чайлаар, а чогуу кыжын тарай бээр турган. Бригада ичкан планннг онаалдазын күүседип шылавайн, мал чеминин белеткелини орай күске чедир чорудуп, звенолар аразында социалистик чарышты организа-ста-даа, оон түнелин доктаамал эвес үндүрүп турган. Бригаданын чоорту мал чеминин белеткелинге, кыжык үзө фермаларже, хойжу турлагарже сизген, суула, силос, дүс сөөртүр кылдыр доктаамалчыткан. Ажылды иччаар организа-статтынган эки түнелдерге чедирген. Бригада кезигүү бурзуунуң хуула харысалгазын бөлөп, сагылга-чурму эжектөөп, кижилерин материалдыг сонугурамы бөлөп, оларга негелде тургуз-ганын чыдагааны ында.

Мал чөмү культураларына элек ногаан массасын өстүрүп алырга өрте чаап, апрель төвүзүндө, черни чемишчилер. Бир гектар шөлгө 2,5—3 центнер амниак се-литразын төгөр. Чемишчи-

3. АЖЫЛДЫҢ ХУВААЛДАЗЫ

Көдөз ажыл-агыйнын тур-жулга станциязында 1200 гектар сугаттыг сизген шөлү бар. Анаа сугарылганын чүгө чангыс удаа, чылын өрте чорудуп, сугу ажылдаар аргалыг. Мындыг каан үзө бүгү шөлү суг-биле бурн ханлы-лары кончут берге. Чүгө дээр-ге тайгадан баткан суг үр чытпас: дораан тырттына өрте ажылдап, ылаңгыя зар суун черге сиирип турары-нын чыдагааны ында.

Мал чөмү культураларына элек ногаан массасын өстүрүп алырга өрте чаап, апрель төвүзүндө, черни чемишчилер. Бир гектар шөлгө 2,5—3 центнер амниак се-литразын төгөр. Чемишчи-

шөлдөрүгө чемишчилегини ажылдаарынын үзүсүн чүгө үстүндө чижектерден эвес, а харын дараазында чүгөдөн ба-за көрүп болур. Бир центнер минералдыг чемишчилеге 3—5 центнер сизгенни гектар-дан немей берип турар. Ич-чангаш үк шөлдөргө сүмелч турарын сугаар чемишчиле-гини айтышкан хемчээл ба-рымаалап ажылдап келгени соонда бригаданын шөлдө-ринин био гектарынын дужут-куру 5—8 центнерге бедөөн.

Көдөз ажыл-агыйнын дур-жулга станциязын сизгенни но-гаан массасын июнь айнын төвүзүндө кезип эгелээр. Ич-чан бою культуралары чечек-телинин үзүндө турар. Топ-тыг-ла од өйдө өст-сизгенге протенинни хууу хой, а клет-чаткасы эвөш болур.

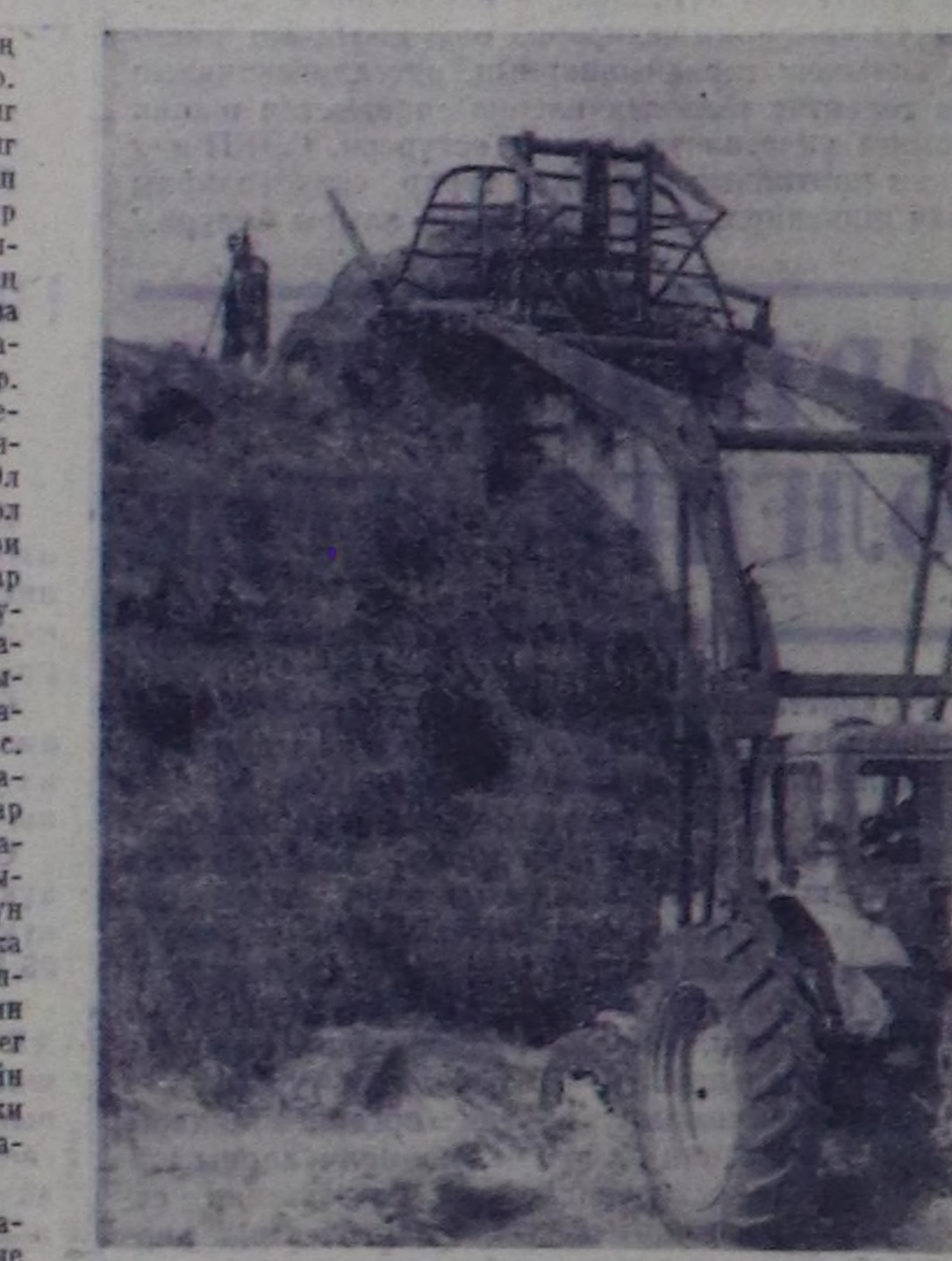
Бригада сизгенни кескеш, до-раан бөлүрүп, сарааттан тур-рар. Иччаар ажааган сизген но-гаан өңү бөлөп чидирбес, ында хоолдуг бүдүмдөр хой кадалаттынып артар. Бир эвес кестанген сизгенни үш до-нук дургузунда болуп, сараат-тан алган болза, сизгенчилер шөлүгө 50 хуу немелде төдөвирин, а кескен соонда сиз-генни беш хонгаш ажаап ал-ганга 20 хуу немелден алыр. Ийдиг шайвал-мактал сиз-генчилерин хей-ээт кирип, ажылды шалыкын бол-гаш шынарлыг кылдырып негеп турар. Ажыл-ды кылганын база сизгенни шынарын салбырын зоотех-ниги болгаш бригаданын агро-ному баштаан тускай комис-сия толоралып, бригаданын салган сарааттарын көрүп, ху-лап ап турар.

Сизгенни звеного аргазы-биле ажаап турла, ийи грабльдн, ийи-үш волокуша, сараат салык-чылыг бир СТУ-0,4 деп трак-тор ажылдаар. Иччан ажыл-чынарга кылдыр чүдөлдөри тус-түс хуулап, онаап каар. Бир ажылчын сараат кырынга турар, ону эйип, салыр, бир тракторист стогометка, эске ийи-үжү волокушаныг трак-

торга база ийи кижиге грабльдн тракторга ажылдап, сизген бөлүрүрлөр. Иитизи-биле бир звеного-ла 8—9 кижиге ажыл-даар.

Сизген кестиркичлеринин звеносууда беш кижиге бар. Олар КП-4,0 деп маркалыг сизген кестирер машиналыг МТЗ-52 тракторларга ажылдап турар. Звено бурзууну кылдыр ажылды хуулап каан. Иччан-гаш од сугаар бригаданын хүнде кылдыр ажылды база доктаамал, бүгү чүгүдө дес-ла-раалаштыр күсөдип турар. Сизгенни звеного аргазы-биле белеткээр бригада хүнде 90 тон-на сизгенни ажаар планнаг. Ол эвөш эвес ажыл. Манаа кол черин сизген кестиркичлери элээр. Олар болуп, сарааттаар сизгенни бир, азы ийи хуу бур-унгаар кезип каар. Бо тава-рылгага олар сизгенни кайы-хаман чөк, хемчээл барымаа-лавайн база кестирбес. Сизген кестиркичлери ботта-рын соондан чоруп олурар улустун темпизинге бурн ча-гыртып, бригаданын хүнде кылдыр ажылдын ниити түзүп барымаалап көөр. Оон башка сизгенни хойму кестирип каап-тар болза, изиг хүндө экин өрттүр кургап каар, а бүгүг хүндө эл-шыгы эки үнөмөй чыдып бар. Иччангаш эки шынарларын чидиритер тава-рылгаар оон унуу келир.

Сизген кестиркичлеринин са-лын 5 кижиге чедиргенде (июнь мурунда ол бригаданын дуржулгазын таныжып чораш чамдык кижилер оларнын са-лын кызырарын база сүмелч турган) база чылааган бар. Мурнунда чылларда бир звеного чангыс, азы ийи сизген кестиркичлери турган. Оларнын бирөөсү үрели бөөрге ажыл саадаар. Звенонун эске кези-гүүнери оон манааш, кылдыр чүдө чок артар турган. Ам мыдыг эвес. Беш машинанын бирөөсүн, харын ийизи-лаа үрели бээр болза, аркан үжү бригаданын ажылын бурн хандырып шылаар.

Сараат салыкчылары ажылдап тур.

2. СОЦИАЛИСТИГ ЧАРЫШ—КОЛ АЙТЫРЫГ

Ол кыска үеин дургузунда бригаданың амдыралыгына улуг өскөргөдөр болган. Чүгө техника саны көвөзөп, кезигүү 44 кижиге чедир өскөн. Оон мурунда ийи звено турган болза, ам 4 звено анарган. Уш звено— сизгенни бөлөр, сарааттаар, икитинин сизген далгаы белеткээр, а дертүүзү — сизген эзер хүдөөдөдөгү. Оларда чет-чир саныг техниканы бы-жылгаан.

Бригадада ажылды мынчаар организа-стаан. Сизген кестиркичлери сизгенни кестирип чоруп-ла орад. А оларнын соон дарыг бөдүрүкчүлөр кел чорур. Азактын соонда сараат салыкчылары брига-данын хүнде кылган ажылды түнел каар — сизген сараат-тагычар.

Бригадир Василий Денисо-вич Евсеенковчү чугаазын сугаар алырга, бригаданын звенолоры аразында сымый харылаалыг. Олар ажылды тодорай план сугаар кылдып турар.

Бригаданың амдыралында бир кол чүвө — социалистик чарыш. Бригада райончү өске-ажыл-агыйларынын ара-зында калбарган социалистик чарышка илешпейлиг кириш-пешкан, болупчу звенолоры-нын аразында чарышты улам калбартып, оон түнелин беш хонуктал доктаамал үндүрүп турар. Сөөлгү беш хонукта Ондар Сүте-Маадырын звено-нозу тилдөөн. Ол звеного планналы тысып, үк звеного алдар бөдүрүп, күш-ажылчы алдар тутун брига-далы төвүгө көдүргөн.

Чарыштын түнелин үндү-рерге, кылган ажылдын ийи-

ти түнелин барымаалаава. Манаа кол черин бөдүргөн ажылды шынары элээр тур-рар. Иччангаш сизген кестиркичлери, бөдүрүкчүлөр, сарааттагычлар кол кичөө-түзүн ажылды шынарынче утандырган. Оон Кузамында сизген шөлү өск-деликтеп кестирер, орта бөлбөс тава-рылгаар чиккен.

Бүдүргөн ажылды гектар барымаалавайн, а тонналы санавыр чорук хей сан-түп сүрүп, ажылды түнелин куудалы бөрүн бөдүрбайн турар. Бо бүгү чүдүлөр, ажыл-ды эки түнелдик болурун чедирген. Сөөлгү он хонукту түнелин сугаар коммунист Евсеенковга уурткан ол бри-гада райончү сизгенчи бри-гадаларынын аразында бирги черин элөөш, партия райко-муун болгаш райкүскоммуң шилчир Кызыл тутун алган.

Бригада 490 тонна сизген белеткээр планын 1900 тонназын кылдып ап, бедик бөдүрүкчүлүг ажылдааш, тилекчи болганы ол. Оон-биле кады 255 тонна вита-мининг сизген далганын бү-дүргөн, 80 тонна будук-бур-ну белеткеп алган. Бо көргү-зүлгөрдө сизген кестиркичле-ри Леонид Чебочаков, Кузьма Евтушенко, Александр Коро-вин оларнын база Михаил Базаровтуң, Ондар Сүте-Маадырын звенолорынын кириген үлүг-хуузу улуг.

Сизгенчилер бригаданын сөөлгү чылдарда планннг онаалдарын чедикшикниг күүседип келген. Олар эртен чылын база-ла эки ажыл-даан. Бригада кезигүүнерини кызымак күш-ажылды «УАЗ-469» маркалыг автома-шина-биле демдеттиген. Ол үлүг шайналга олар чер ажылдын бедик культураны шингээдип алганы дөөл тө-

Бригаданың күш-ажылчы көргүзүгүлери:

1969 чылда

Ниити бүдүргөн сизгенни 16658 центнер. Бир гектардан-на 14,7 центнер сизген алган. Бир центнер сизгенни бот-үзөзи 2 р. 57 көп. болган.

Ажыл-агыйга 942 саар инек турган. Оон 15514 центнер сүтү бүдүргөн. Бир инектен-не 1640 кг сүт саап алган.

1974 чылда

Ниити бүдүргөн сизгенни 27135 центнер. Бир гектардан-на 17,4 центнер сизгенни ажааган. Бир центнер сизгенни бот-үзөзи 2 рубль 26 көп. болган.

Ажыл-агый 764 саар инектиг турган. Ниити бүдүргөн сүдү 15670 центнер. Бир инектен-не 2051 кг сүт саап алган.

дуржулга станциязында АЕМ—0,4 дээр ийи агрегат бар. Оон бирөөн эртен чылын база ажылдап турган. Ийигени чаа тургускан. Оларнын дузазы-биле ажыл-агый витамининг сизген далганы белеткеп турар. Бо чылын анаа 300 тонна далган белеткеттирер. Ам 255 тоннаны бүдүргөн. Эртен чы-лын ажыл-агый 260 тонна ви-тамининг сизген далганын бе-леткеп алган.

Ам ол агрегаттар турушкуну чок ажылдап турар. Ийи мал чөмү белеткээр брига-данын бир звеного бар. Олар 18 кижиге үш элечегилг ажылдап турган бо чылдагы планннг хуусаа бетинде күүселер со-рулганы салган. Оларнын сөзү ажыл-көзү-биле карышпай турар.

Агрегат бир хонукта 60—70 тонна ногаан массасын бөл-базараткан, оон 10—12 тонна витамининг сизген далга-нын бүдүрер. Эртен чылын 1 центнер далганын бот-үзөзи 11 рубль болган.

Бо чылын агрегаттар эртен чылдазын эрте ажылдап эгелээр. Далган бөдүрүп үнү-реринге баштайгы удаада эрте чактар көк-тарааны, а оон

соонда язы-бүрү сизген долу-мактыг люцернаны ажылдап турар. Моон сонгаары үеде та-раа-бобы культураларынын чангыс чылдыг үнүшүн но-гаан массаны ажылдаар. Бү-дүрүп үндүргөн далганын саа-зын шөлүлөргө турган. Оон хонук иштинде ажык мерге чымый салып каар. Оон соонда складтарже даяктап, кадала-дан алыр. Оон кадалалыны иччаар кылбас болза, изөөш өрттөй берип болур.

Витамининг сизген далганы белеткээр ногаан массасын ке-зеринге КУФ-1,8 дээр маши-наны ажылдап турар. Ол но-гаан массаны кескеш, оону хөндөктөөш, трактор тележказына уруп бээр. Ийида ажылдап турар ма-шинистерден Ф. Жаворонкин эң бедик бөдүрүкчүлүг ажыл-дап, хүнде 40 тонна ногаан массаны кестирип турар. Ону «Беларусь» трактор-биле А. Белогов суур төвүгө сөөрт-түп, витамининг сизген далга-нын белеткээр агрегаттарын үзүктөл чок ажылдаарын хан-дырып келген.

4. ВИТАМИННИГ ДАЛГАН

Мал чөмү белеткээрини чаа аргаларын республиканың ажыл-агыйлары шингээдип ап турар. Көдөз ажыл-агыйнын дуржулга станциязында АЕМ—0,4 дээр ийи агрегат бар. Оон бирөөн эртен чылын база ажылдап турган. Ийигени чаа тургускан. Оларнын дузазы-биле ажыл-агый витамининг сизген далганы белеткеп турар. Бо чылын анаа 300 тонна далган белеткеттирер. Ам 255 тоннаны бүдүргөн. Эртен чы-лын ажыл-агый 260 тонна ви-тамининг сизген далганын бе-леткеп алган.

Ам ол агрегаттар турушкуну чок ажылдап турар. Ийи мал чөмү белеткээр брига-данын бир звеного бар. Олар 18 кижиге үш элечегилг ажылдап турган бо чылдагы планннг хуусаа бетинде күүселер со-рулганы салган. Оларнын сөзү ажыл-көзү-биле карышпай турар.

Агрегат бир хонукта 60—70 тонна ногаан массасын бөл-базараткан, оон 10—12 тонна витамининг сизген далга-нын бүдүрер. Эртен чылын 1 центнер далганын бот-үзөзи 11 рубль болган.

Бо чылын агрегаттар эртен чылдазын эрте ажылдап эгелээр. Далган бөдүрүп үнү-реринге баштайгы удаада эрте чактар көк-тарааны, а оон

5. БУДУНЧЫЛ ДУРГУЗУНДА

Бо чылын бригада сизген ке-зигүүнүнче июнь 20-де кир-ген. Баштайгы элечегде аз-огу болгаш өске-лаа сизгенер, үнгөн олар шөлдөрүнүн үнүш-терин ажаап зооскан. Ийдиг черлер барык-ла 200 гектар хире. Оон сизгенни кескеш, 50 тоннаны сарааттап каан. А июль айны 1-ден эгелеп, шы-наа сизгенни кезеринче кирген. Сизген кезигүүнүн доостуру-биле саяан бөлөрип чорудар, а оон соонда бөдүүн мал чөмө-рин фермаларже, кыштагларже сөөртүп эгелээр. Бүгү кыш дургузунда иччаар ажылдаар. А эрте частан, апрель айлан эгелеп, бригада техника сеп-телгезинче кирген, ону май эгеленде доостурур. Брига-даның чамдык тракторлары час-кы хову ажылдарында база кыржир. А бригада кезигүүнө-

Владимир Агломозяновтуң комсомолчу-аныктар звеносу.

Көдээниң ажыл-ишчилери! Ниитиниң малынга четчир чөмнөрни белет-кеп, оон быжыг баазазын тургузуп алыр дээш бар арга-курлавырларны ажыл-дап, мурнакчы колхоз, совхозтарнын чаа аргаларын, эки дуржулгазын непереди-дип, бедик организа-стастыг болгаш улам күженишкенинг ажылдаңар!

Бо арынны көдөз ажыл-агыйнын Дуржулга станциязынын мал чөмү белеткээр килдизиниң эргеленчизи В. САХАРОВ-СКИЙ. «Шынын» корреспондентилери Ш. ДОРЖУ, А. ЗАЙ-ЦЕВ белеткээш.

